কুঁহিমলা ।

শ্ৰীদৈবচন্দ্ৰ তালুকদাৰ ।

৬২৩
[illegible]

কুঁহিমলা।

GOVERNMENT OF ASSAM
Call No..............
DISTRICT LIBRARY.

নাগাওঁ নাগাওঁ মধুৰ সুৰেৰে
পুৰণিকলীয়া গীত,
নেমেলোঁ নেমেলোঁ বুৰঞ্জীৰ পাত
গাবলৈ পুৰণি স্মৃতি।

নিদিওঁ ঝঙ্কাৰ পুৰণি বীণত
ভগা-ছিগা সুৰ তুলি
আপোন পাহৰা বৰাগীৰ গীত
নাগাওঁ আপোন বুলি ।

সতী সাবিত্ৰিৰ কথাকে নকওঁ
যদিও বিষাদ ভৰা
বিৰহ পিচত মিলন আঁকিছে
আঁকিছে যুগল তৰা ।

অশোক বনৰ দুখুনী সীতাক
বাল্মীকি আঁকিছে ভাল,
জগতে শুনিয়ে শোকত ব্যাকুল
কৰুণ সুৰৰ তাল ।

তেওঁ কিন্তু হায় ৰজাৰ জীয়ৰী
ৰজাৰে বোৱাৰী তেওঁ;
ৰজাৰ কাষতে থাকি নিতে নিতে
জানে ৰাজ আও-ভাও ।

তেওঁৰ কথাকো নকওঁ সমূলি
নলওঁ মনত আঁকি,
ৰাজ আভৰণ পাম কেনেকৈ
দুখীয়া পজাত থাকি ?

কুলি কেতেকীৰ নামকে নলওঁ
গোলাপ তগৰ যুতি
বিশ্ব জুৰি নিতে কবি যতবোৰ
তাতেই বিভোল অতি ।

কবিতা গুঞ্জৰ সুথলে নিচয়
লুতুৰা ভোমোৰা দেখি,
যাউতী যুগীয়া কবিতাৰ বিত
ভাগৰি পৰিলোঁ লেখি ।

বিশ্ব ভাব লই উটি বুৰি মই
আকাশ পাতাল ঘূৰি
নাগাওঁ নাগাওঁ গধুৰ ভাবৰ,
মধুৰ চন্দ জুৰি ।

ৰণ বিদ্ৰোহৰে বাওলী নকৰোঁ
অমিয়া লেখনি ধৰি,
শব্দৰ স্পন্দন নোতোলোঁ নোতোলোঁ
লাৱনী কবিতা ভুলি ।

থাকোঁতে আগত সৌন্দৰ্য্য আকৰ
আউলী-বাউলী চুলি
বৰ্ণনাত নানোঁ তিৰোতা মুখৰ
দীঘলীয়া চুলি টাঁৰি ।

শোকৰ গীতৰ করুণ সুৰৰ
বিশ্বৰ কান্দোন চাই,
খিল্ খিল্ হাঁহি গাভৰুৰ আজি
নাভাবোঁ, নিশ্চয় হায় !

নিৰল নিৰৱ প্ৰকৃতি সুন্দৰী
শোকতে ব্যাকুল অতি,
লতা বিৰিখেও টুকিছে চকুলো
আজিকে চঞ্চল মতি ।

ইনাই বিনাই কান্দিছে লগতে
লাজুকী সৰলা জুৰি'
কান্দোনৰ ধ্বনি উথলি উঠিছে
শিলকো নিমজ্জ কৰি ।

হাবি বননিৰ বিহাৰ আঁচল
তাতে ওচৰতে পাই
লাজতে জুৰিটি মুখ ঢাকিছেহি
শোকৰ সঙ্গীত গাই ।

বগলী শৰালী দাঁতি কাষৰতে
টোপ মণি ৰই ৰই
শোকতে আকুল জুৰিটিক দেখি
আছে বহি থৰ হই ।

দূৰ পথাৰতে মিকিৰ জীয়ৰী
কাৰনো মুখলৈ চাই,
থমকি থমকি ৰৈছে কিয়নো
শোকতে জুৰুলী হই ।

পিঠিত তাইৰ খনিৰ বোজাটি
বুকুতে অকণি লৰা
পোনৰ যৌবন গলেও তাইৰ
দুগাল তেজেৰে ভৰা !

মেখেলা তাইৰ ককালত বন্ধা
মুখত ৰাঙলী পিক্
নোদোকা নোদোকা হাতৰ আঙুলি
চকু জুৰি চিক্‌মিক্ ।

ভাবিছে আলেঙ্গে থৰ লাগি ৰই
নিৰাশ চকুৰে চাই
কেনেনো দুখত দুখুনী সবলা
কিটোনো আমনি পাই ?

খন্তেকে সাদৰী বোজাটি পেলাই
কিয়নো লৰৰি গ'ল
চুলিৰ খোপাটি ভাঙি পলকতে
আউলি-জাউলি হল ?

অনন্ত বেদনা কিয় উথলিল
হিয়া জুৰি ঢল বই,
কাংনো দেখিয়ে লৰে চমকতে
আউলী বাউলী হই।

জীৱন অমিয়া বিচাৰি বিচাৰি
নিমিষতে লগ পাই
কথা বা বতৰা কবকে নোৱাৰি
বল ভাই কাক চাই ?

খন্তেক পিচতে আঁজলী গাভৰু
সাহস যোগাই লই
হিয়া ধুনি ধুনি বলকিছে নিজে
সমূলি নিলাজী হই।

আধা বুজা ভাষা, বুকু ভঙা কথা,
কপালত দুখ ৰেখা,
ভাব ভঙ্গিমাৰে ভাঙিছে সাদৰী
হিয়াৰ সকলো বেথা।

"বিহুতে নাচোঁতে দুবছৰ আগে
ধৰিলি সাবটি মোক;
মইও যুবতী তোকে লগ পাই
ভুলিলোঁ পিয়াহ ভোক।

আনন্দ উলাহ যৌৱন কালৰ
উথল মাথল চিত,
মিকিৰ জীয়ৰী মই আধাকাটি
পালোঁ সৰগৰ বিত।

তোৰে ছলনাতে সকলো ভুলিলোঁ
সমাজো পাহৰি গলোঁ,
তোৰে পীৰিতিত সাতুৰি নাদুৰি
অমিয়া তৃপিতি পালোঁ।

সুবুজিলোঁ মই আঁকৰী ছোৱালী
শঠতাৰ কিবা মোল,
চতুৰালি কিবা কৰেনো মধুহে
পাইয়ে আঁজলী ফুল।

সুবুজিলোঁ আজ মন মানে লোকে
কিবা কথা পাঙে ভাঙে,
ছলিবলৈ কাকো ৰাতি দিন থাপি
ভাবে আলেঙে আলেঙে।

তোকো সুবুজিলোঁ আনৰ দেখিয়া
হবান নজৰ তই,
'কোমল” বুলিয়ে বাউলী হলোঁ ঐ
আঁকৰী ছোৱালী মই!

সুচল বুজি ঐ তুইয়ে চতুৰ
মোৰে নিতে ললি লগ,
অজলা পাইয়ে ভুলালি কথাৰে
কৰিলি ব্ৰহ্ম ঠগ।

কথা কই কই এদিনা গধূলি
আনিলি পথাৰ বুলি,
নইৰ কাষৰে শিলতে বহিয়ে,
খুৱালি তামোল ছালি।

তোৰে তামোলতে আহুদি কৰিলি
মোহনী মাৰিলি কিনো ?
বুকু ধম্ ধম্ কৰে নিতে নিতে
আকাশ পাতাল ভাঙো।

নিতে নিতে মই পানী নিওঁ বুলি
কাষত কলহ লই,
সেই শিলতেই বহি থাকোঁ সদা
তোৰ মুখ চাবলই

শিলৰ কাষতে পানী ঘূৰি ঘূৰি
হাঁহি তেল পেৰা জোটে;
চেলেকনি মাছে ভুটুকনি মাৰি
নাচি ওপৰলৈ উঠে।

তোকে চাই চাই, তোকে ভাবি ভাবি
ৰঙতে উতলা হওঁ,
দব পথাৰৰ বিহুগীত গা'ন
এনি তেনি ঘূৰি চওঁ।

আহিছ বুলিহে ভইয়ে সোণ-নু
বেঙা মেলি মেলি চাওঁ,
পাতৰ মম্মৰ চৰাই বাৰত
তোকে বুলি ধাওবাওঁ।

আবেলি পৰত ভইও সদাই
লুকাই লুকাই আহ,
মোৰে চকু জুৰি ধৰি চমককে
ৰঙতে বিভোল হব।

জুয়োৰো আনন্দ উতলা প্ৰেমৰ
বাঙলী মেলিয়ে চাই,
ভুমুকি মাৰিয়ে গছৰ আঁৰেৰে
মেঘতে লুকাই যায়!

চঞ্চল পীৰীতি ধউকি-বাধউ
ৰঙতে আকুল হই,
আপোন পাহৰা হিয়া খনি মোৰ
সপিলোঁ কুকণে হায়।

তইও আদৰি লাজকে নকৰি
ধৰিলি সাবটি মোক
তাপিত পৰাণ শীতল কৰিলি
ভুলালি পিয়াহ ভোক।

হিয়াৰ আবেগ কতনো শুনালি
কতনো ভাঙিলি বাক ;
অমিয়া পীৰিতি চুমাতেই ভাঙি
লাওপানী পিলি আক।

তোৰে লগতেই থাকি থাকি সদা
লাজ কাজ পুৰি খালোঁ,
আই বোপাইক ভুৰা দিয়ে মই
তোৰেই লগকে ললোঁ।

লুকাই লুকাই ৰহোঁতে বহোঁতে
শিলও নিমজ হল
ভবিষ্যত পট ভাবি চিন্তি মোৰ
নইও শুকাই গ'ল।

চেনেহী নইটি জুকলা জুপুৰা
ভাবি অতীতৰ কথা,
তাইকো ইদৰে ছলিয়ে পুকৰে
দিছিল বুকুত ব্যথা।

সেই শব্দতে বুজাঁয় সকলো
ভবিষ্যত দিয়ে ভাঙি
সিইঁতৰ কথা নুবুজোঁ নুবুজোঁ
মইয়ে কুকুৰী-কাণী ।

তোৰে কথাতেই ভুলি থাকো মই
তোৰে লনি ৰূপ চাই ;
বিশ্ব-ৰচোতাৰ বিপুল বিভূতি
সকলো পাহৰোঁ মই ।

আদৰ মালতী নিচেই কুমলী
মোৰে ভৰি লাগি তাই,
লেউসেউ হই জাপ খাই বয়
পাপিনী পৰশ পাই ।

সি বোৰ ভাবনা নেভাবোঁ সমূলি
চঞ্চলা উতলা মই,
সিহেতু এতিয়া পালোঁ প্ৰতিফল
নিজ হাতে হাতে হায় ।

তই বহি বহি কতনো কৈছিলি
আজিও মনত পৰে
আকাশী ভাবনা শুণি গুণি তোৰ
হিয়া মোৰ নিতে জ্বলে ।

PLEASE HANDLE THE BOOK CAREFULLY.

তইয়ে কৈছিলি বহোঁতে বহোঁতে
শিলো যদি লোপ পায়,
তোৰে বুকুতেই লইয়ে সাদৰে,
দিবি মৰমৰ ঠাই ৷

তইয়ে কৈছিলি হালোঁতে যদিহে
চুমা খাবলই মোক,
শাপ দিয়ে আহি কোনো নৰকীয়ে
শিলা হৈ চাবি মোক।

ৰবি চিৰকাল সেই ভাৱতেই
ৰবি তই থৰ লাগি
মোৰ ৰূপ চাই অনন্ত কালত
নিতে মতলীয়া হবি।

তইয়ে কৈছিলি দুয়োৰো ৰঙত
জুৰিটি হিংসাত পুৰি
শুকাই গলেও নেভাগে আমাৰ
আনন্দ-মোহন-পুৰী।

পীৰিতি আমাৰ ৰথ চিৰকাল
ৰব সাঁত বিশ্ব জুৰি,
উলাহ-মালহে নাচিম, দুইয়ো
প্ৰেম সাগৰত পৰি।

তইয়ে কৈছিলি আইতা বোপাই
বাতৰি যদিহে পাই
খেদি আহিলেও ভুৰতে উঠিহে
হম অনন্তত লয়।

প্ৰেমৰ ভুৰত সাঁতুৰি নাদুৰি
অচিনাকি ঠাই লম।
ৰঙতে বিভোল হইয়ে দুয়ো
প্ৰেমতে মগন হম।

তইয়ে কৈছিলি নই খাল বিল
খন্তেকে যদিহে বাঢ়ি
ঘোৰ বাৰিষাৰ ঢল বই গই
বুৰায় জগত জুৰি।

আমি দুয়ো গৈ উঠিম সততে
দূৰৈৰ আঁহত জোপা,
দুইয়ো পৰাণী হমগৈ ডালত
প্ৰেম পাৰিজাত থোপা।

বিশ্ব জুৰি প্ৰাণী মৰি হজি থাক
বান-পানীত উটি উটি,
আমি দুয়ো নিতে ৰম নাচি নাচি
প্ৰেমৰ অমিয়া লুটি।

কওঁতে কওঁতে কতনো কৈছিলি
আজিও মনত আছে,
পপীয়া তৰাটি পৰিলেও আহি
কৰ তই লগ্ন লাগে।

আমাৰ প্ৰীতিত বিশ্বও আকুল
তৰাও ধৰালৈ নামি
সৰগৰ পথ উজল কৰেহি
আমাক নিবলৈ ডাঙি।

কওঁতে কওঁতে দিন উকলিল
সুখৰ সপোন ভাঙি,
মইয়ে আজলী হলোঁ সৰ্ব্বনাশী
তোৰে পীৰিতিত পৰি।

আজলী এনেহে নুবুজিলো তাকো
নাপালোঁ সমুলি গম
ইকুল সিকুল ডুবালোঁ দুকুল
মোলৈ আহ ঐ যম!

আলসতে পাতি চুলুঙালি কথ
মোলৈ পাহৰি হিত,
মউ পুখুৰীত বিষ ঢালি তই
কৰিলি ব্যাকুল চিত্ত।

লাহে লাহে তই আহিব এৰিলি
দিনে পতি ঘনে ঘনে,
সুধিলেও তই নকৰ ভাঙিহে
ভাবি ৰব মনে মনে।

আজি ৰোগ বুলি, কালি কাম আছে
কতনো ছলনা কৰি
ভুলাই ৰাখিলি নিতে নিতে মোক
আজলী ছোৱালী বুলি।

মোৰে কপালত লাঠি মাৰি তই
এদিন পলালি হায়!
কথাও নকলি বতৰা নকলি
হিয়া ধুনি মৰোঁ মই।

তইয়ে চতুৰ অভাগীক এৰি
পালি গই কোন ঠাই
কোনখনো দেশতে গলি ঐ নৰকী
খবৰ বাতৰি নাই।

লুকালি লুকালি কোন বেতনিত
নেপাওঁ বিচাৰি তোক,
মোক এৰি গই 'অকলাই থাকি
পালি নো কেনুৱা সুখ।

মইয়ে সৰলা আতিকে চঞ্চলা
মনত আনন্দ নাই
আলাই আথানি হলনো ফতনো
ডলাৰ বগৰী প্ৰায়।

কিয়নো পলালি বুজিছোঁ এতিয়া
বুজিছোঁ সকলো কথা,
সমাজে চেপিব বুলিহে সোনলু
ভাঙিলি আগতে লেঠা।

পলালি যদিহে ভয় খাই তই
পাহৰি পিয়াহ ভোক
ভয় যদি তোৰ হয়হে ইমান
বুৰালি কিয়নো মোক ?

অজলা চগাটি পাই ঐ সোনলু
কিয় এনে বাথা দিলি
চেনেহী পীৰিতি কৰি মনে মনে
কিয় মোৰ মূৰ খালি ?

ভয়ৰ কাৰণ নেদেখো একোকে
ভাঙিলে তেতিয়া তই
জীবন গলেও নামটি সোনলু
নললোঁ হেতেন মই।

মইয়ে দুখুনী সমাজ আলাগী
নিশা দিন নিতে থপি
তোৰ সমুখত তোৰে ৰূপ নিতে
থাকিলোঁহেতেন জপি ।

সিওটো সুখৰ ভেটিলিহি বাট
পলালি পুৰৱী নিশা ,
মোৰ কথা তই নাভাবিলি হায়
জ্বালি গলি জুই শিখা ।

এৰিলি এৰিলি অকলে অকলে
আলাই আথানি কৰি,
আজি কত দিন তোকে বাট চাই
হিয়া মৰোঁ ডেই পুৰি ।

কণা বিধতাই সময় নেচাই
মোৰে পেটতেই থাপি
পেটৰ পোৱালী অকণি লৰাটি
দিলেহি এদিন জাপি ।

মোৰে কুকীৰ্ত্তি পলকতে হায়
গাওঁ ভুই জুৰি পৰি,
আলাই আবৰী দিলেহি মোক
সবেও আগচি ধৰি ।

হিয়াৰ আনন্দ লুকাল তেতিয়া
লুকাল মুখৰ মাত,
ছি ছি কৰি হায় সমাজে মিলিয়ে
কাঢ়িলে মুখৰো ভাত।

মাহ ধৰি ধৰি সুধি সুধি মোক
আলৈ আহকাল দিলে,
তোৰ নাম কিন্তু নকলোঁ সোনজু
কতনো চেষ্টাৰ ফলে।

নকলোঁ নকলোঁ আজিলৈকে মই
তোৰ নাম-টিকে ভাঙি,
সমাজে মাৰিলে আহ কাল পাই
মোৰ চুলি ছিঙি ছিঙি।

চেপিলে সিহঁতে কতনো মোক ঐ
খুন্দিলে কতনো হায়,
লেকেটা জীউ মৰিও মোৰ ঐ
বন হাবতে লুকাই।

তইও সোনজু বাস্তবি নেপালি
কি দশা কৰিলে মোৰ,
আই বোপায়ো লাজতে এৰিলে
[illegible]লিলে পীৰিতি যোৰ।

সমাজে এৰিলে মিতিৰে এৰিলে
জগত নেওচা হলোঁ
তোৰ কাৰণেই এনে দশা হল
কিনো বিহ-গুটি খালোঁ।

গুপুত পীৰিতি কেনে অতপালি
বুজিলোঁ তেতিয়া হায়,
তোৰে বিশ্বাসতে সাগৰত সেতু
কিয়নো বান্ধিলো মই!

মই আধাকাটি তেতিয়াও হায়
নকলোঁ নকলোঁ কথা
সকলো লাঞ্ছনা সকলো যাতনা
সহিলোঁ সকলো ব্যথা।

ভাবিলোঁ এবাৰ বিষ আনি খাই
জ্বালা যাতনা জুৰাওঁ
পোনাটিৰ চান মুখ খনি চাই
ক্ষেণতে হতাশ হওঁ।

কেচুৱা পোনাটি মোৰে পেটতেই
লৈলেহি বিচাৰি ঠাই
তই এৰি গলি মইও কেনেকৈ
এৰি যাওঁ তাক হায়।

মোৰ জীউ গলে সিওযে মৰিব
শুকাই লেবেলি যাব—
মোৰ অবিহনে কোনে তাক লই
মৰম চকুৰে চাব।

তাৰে কথা ভাবি নমৰিলোঁ মই
দুখতে জীৱন নিলোঁ।
লগ পালে তোক গতাওঁ বুলিহে
নিতে বাট চাই ৰলোঁ।

হাবি বননিত ঘূৰি ফুৰি ফুৰি
ভঙা খৰি চাই চাই।
খৰিৰ বোজাটি বেচি অ'ত ত'ত
জীবিকা মোকলো হায়।

খৰিৰ বোজাটি নিওঁতে সদাই
আনে বানে চাই যাওঁ,
কিজানি দুখুনী বাটে পথে কতো
তোকে বিচাৰিয়ে পাওঁ।

মোৰ আশা গছ নফলিল কতো
নেপালো। বিচাৰি তোক
দুখুনীৰ দুখ কেতিয়া শুচিব
শুচিব পিয়াহ তোক?

কাঁহি বাতি মোৰ নাই ঐ বহনা
কৌ পাততেই খাওঁ,
লোন ভাত খাই দিন নিয়াইছোঁ।
নিতে মুখে কাটি যাও।

পিন্ধিবলৈ মোৰ নাই ঐ কাপোৰ
নাই ঐ সোনলু একো
ফঁটা চিটা কানি মেৰিয়াই গাত
কিৰূপে জীয়াই থাকোঁ?

দুবছৰ মোৰ দুখতেই গল
দুখতে কটালোঁ দিন।
আজি কেনে ক্ষণ পুৱাতে উঠিয়ে
পালোঁ এনে শুভ চিন।

দুখৰ পিচত সুখৰ সম্ভোগ
আহিল নে আৰু ঘূৰি,
কিটোনো ভাগ্যত পালোহি তোক ঐ
আহোঁতে থৰিকে লুৰি!

কৰ পৰা তই আহিলি ভাগৰি
নাঙল জুঁৰলী লই,
সোনটিৰ তই বাতৰি পাইয়ে
আহিছনে লৰি ঐ?

মোৰে দুখ শুনি বেথা পাই অতি
আহিছনে ঘূৰি তই ?
সমাজ আগত ভাঙি-পাতি কই
মিলিবি নতুনকই ।

মই অনাচাৰী নহওঁ নিশ্চয়
কৰি সমাজক আজি
মোৰ দুখ হায় মোচন কৰিবি
ভাঙিছে পুৰণি পাঁজি :

সৰ ঐ সোনলু তোৰেই পোনাটি
তোৰেই লেখিয়া দেখি,
গছ-পিত সিও লইছে সকলো
তোৰেই মুখকে লেখি ।

দুখতে জন্মিছে চেনেহি সোনটি
দুখুনী পেটতে আহি
তোৰ নাম লই কান্দিছে কতনো
নিশা উজাগৰে কাহি ।

কথা কই কই মিকিৰ জীয়ৰী
জোলোঙা থহাই তাই
দিপ্‌লিপ্‌ অতি শুৱনি লৰাটি
যাচিলে মুখলৈ চাই ।

তাইৰে কাণ্ড দেখিয়ে সোনলু
খঙতে উঠিল জকি
“আলাহি জাবৰী ক'ৰ ঐ তই
সমাজক দিছ ফাঁকি ।

দায় জগৰ লগাব আহিছ
ক'ৰ ঐ বাউলী তই,
আতৰ আঁতৰ দূৰতেই তই
মাটিত পেলাওঁ মৈ ।

চিনিও নাপাওঁ জানিও নাপাওঁ
কোন গাঁৱৰ ভানাৰী
লুকাই লুকাই পাপ কাম কৰি
কিয় হলিনো ভিখাৰী ?

মোৰ নাম দেখোঁ নহয় সোনলু
নিচিনো সমূলি লোক
হাল কোৰ বাই খেতি কৰি খাওঁ
মই সজনৰ লোক ।”

কি কলি কি কলি সোনলু তই ঐ
আজিও ছলনা কৰ !
ওৰে জীৱনত ভুলাই ভুলাই
মোকে ডেই পুৰি মাৰ ।

তোৰে চান মুখে মোক চুমা খাই
পাহৰি গৈছিলি ভোক
সেই মুখেৰেই কোন সতে তই
কইছ নিচিন মোক ?

হব ঐ সোনলু ছলনা নকৰ,
লতোৰ পুতাই তুলি ,
দুখুনীৰ বিত লছোন এবাৰ
পুৰণি কথাকে ভুলি "

কথা কই কই মিকিৰ জীয়ৰী
পলকতে আগবাঢ়ি,
সোণলু ভবিৰ কাষতে থলেনি
লবাটি পুতো কৰি ।

নিৰ্দ্দয় নিঠুৰ সোনলুৰ হিয়া,
কাঠচিতীয়া প্ৰাণ তাৰ
লঠিয়ালে হায় লাৱণী সোণটি
কটা ঘাত দিলে থাৰ !!

ভ্ৰূকুটি কৰিয়ে চালে সোণলুই
চকুজোৰ ঘোপা কৰি
বাওনী দুগাল তিতিল তাইৰ
চকুৰ লোতক পাৰ ।

তাইৰে কাণ্ড দেখিয়ে সোনলু
খণ্ডতে উঠিল জকি
“আলাই জাবৰী ক'ৰ ঐ তই
সমাজক দিছ ফাঁকি।

দায় জগৰ লগাব আহিছ
ক'ৰ ঐ বাউলী তই,
আঁতৰ আঁতৰ দূৰতেই তই
মাটিত পেলাওঁ মৈ।

চিনিও নাপাওঁ জানিও নাপাওঁ
কোন গাঁওঁৰে জীয়াৰী
লুকাই লুকাই পাপ কাম কৰি
কিয় হলিনো ভিখাৰী ?

মোৰ নাম দেখোঁ নহয় সোনলু
নিচিনো সমূলি তোক
হাল কোৰ বাই খেতি কৰি থাওঁ
মই সজনৰ লোক।”

কি কলি কি কলি সোনলু তই ঐ
আজিও ছলনা কৰ!
ওৰে জীৱনত ভুলাই ভুলাই
মোৰক তেই এৰি যাব।

তোৰে চান মুখে মোক চুমা খাই
পাহৰি গৈছিলি ভোক
সেই মুখেৰেই কোন সতে তই
কইছ নিচিন মোক ?

হৰ ঐ সোনলু ছলনা নকৰ,
লতোৰ পুতাই তুলি ,
দুখুনীৰ বিত লছোন এবাৰ
পুৰণি কথাকে ভুলি "

কথা কই কই মিকিৰ জীয়ৰী
পলকতে আগবাঢ়ি,
সোণলু ভৰিৰ কাষতে থলেনি
লবাটি পুতৌ কৰি ।

নিৰ্দ্দয় নিঠুৰ সোনলুৰ হিয়া,
কাঠচিতীয়া প্ৰাণ তাৰ
লঠিয়ালে হায় লাৱণী সোণটি
কটা ঘাত দিলে থাব !!

ভ্ৰূকুটি কৰিয়ে চালে সোণলুই
চকুজোৰ ঘোপা কৰি
বাওলী দুগাল তিতিল তাহৰ
চকুৰ লোতক পৰি ।

কি কৰিলি তই নিজ সন্তানক
নিজে লঠিয়ালি হায়
নিচিন মোকো কইছ নিলাজ
মোৰে তেজ মাংস খাই।

বাউলী বুলিহে ভেকাহি মাৰিছ
দূৰতেই ছেই কৰি,
পপীয়া মানৱ সন্তোষ নেপালি
খাই নিতে মোক খুলি!

এনেনো ছলনা কি হেতু কৰিলি
দিয় দিলি জুই মোক
জগতত ধৰ্ম্ম নাই জানো সঁচা
পুৰিবলৈ বাক তোক?

ভাবিছনে তই আজলী ফুলটি
ক্ষনে মোহাৰিব পাই,
বিশ্ব জগতৰ নিয়ন্তাক নিতে
ছলনা কৰিবি হায়।

ভাবিছনে তই চহা সমাজক
চকুত ধুলিকে মাৰি।
বিপুল বিশ্বৰ সুখৰ সম্ভোগ
নিবি সদা লোট কৰি!

অতদিনে মই তোকে চাইঁ চাই
তোকে গতাবলৈ ৰই ,
দুখুনী জীৱন নিয়ালো সদাই
দুখকে কাটিকৈ থই ।

আজি কিন্তু মোৰ সপোন ভাঙিল
বুজিলোঁ ছলনা তোৰ,
নৰৰূপী তই পিশাচ মূৰতি
পৰম শত্ৰুক মোৰ ।

মিতিৰ পাতিয়ে মোঁৰে সৈতে হায়
তুলিলি পুৰণি হোৰ,
তোকো কিন্তু আজি শিকাম শিকাম
বুজিবি পপীয়া চোৰ ।

তোৰেই পুতাই লাগে বা নালাগে
নেভাবো সমূলি মই
জনম দুখুনী মইয়ে নিলাজী
এৰিলোঁ ইয়াতে থই ।"

কথা কই কই মিকিৰ জীয়ৰী
থয়েকতে হল থৰ
অবোধ লৰাটি মাটিতে এৰিকে
দূৰৈলৈ মাৰিলে লৰ ।

আকাশ পাতাল চমকি উঠিল
মাৰিলে তভক্ হায়,
সৰগ ভাঙিয়ে খহি খহি পৰি
বিৰিখ কৰিলে ছাই।

দূৰ দূৰনিত কাউৰীয়ে কা
ফেঁচাই কিৰিলি পাৰে,
জীৱন দুখুনী মিকিৰ জীয়ৰী
খোজে পতি আগ বাঢ়ে

ডাবৰ কুঁৱলি আগচি আগচি
বাট ভেটি ভেটি ধৰি।
মৰণ পথলৈ যাবকে নিদিয়ে
আগতে থমকি পৰি।

বিধিৰ বিধান দুৰ্কপালী তাই
পালেহি নইৰ দাঁতি
দুখুনী দুখুনী মিলিল দুইয়ো
বিপদ কৰিয়ে কাটি।

লাহে লাহে গই পানীত নামিয়ে
মাৰিলে পানীতে বুৰ
একে বুৰতেই লুকাল দুখুনী
পালেগৈ গভীৰ কুড়।

তাপিত জীৱন দুখুনী তাইৰ
শীতল পানীত পৰি,
চিৰ শান্তি লভি বক্ষতে থাকিল
নিতে শোক তাপ ভুলি।

মিকিৰ জীয়ৰী লুকাল লুকাল
সমাজ বাধোন এৰি,
দাঁতি কাষৰতে গেন্ধাইমালতী
দুখে বল জয় পৰি।

কিন্তু নিদাৰুণ পিশাচ সোণলু
দুখ আওকাণ কৰি
নিজ স্বাৰ্থ লই অধৰমী হিয়া
বল বুকু ডাঠ কৰি।

লাজ ঢাকিবলৈ পোনে পোনে গই
লৰাটি সাবটি ধৰি,
হাচ্‌টি মেলিয়ে আফিম্‌ উলিয়াই
খুৱালে সৰহ কৰি।

কেচুৱা পোনাটি কানিৰ জালতে
অতিকে আতুৰ হই,
ভেলেঙি চকুৰে চাই সোণলুক
মেলানি মাগিলে ৰই।

সি চকুৰ ঠাঁৰ অপূৰ্ব্ব হাহিটি
নিফুঁট সুৰৰ কথা,
নিদাৰুণ প্ৰাণ কুমলি উঠৈহি
হৃদয়ত পাই বেথা।

নেজানো নেজানো তেতিয়া প্ৰাণত
কি ভাব খেলালে তাৰ,
নৰকী সোণলু পালেনে সঁচাই
মৰম বেদনা তাৰ ?

পলকতে হায় লৰাটিও হাঁহি
পালেগৈ মাকৰ ঠাই,
থুনুক থানাক অবুজ গীতটি
ৰল চিৰকাল গাই।

সি গীতৰ ধ্বনি কঁপি কঁপি আহি
কবিৰ হিয়াত উঠি
কবিতা লহৰী উথলে দুগুনে
কৰুণ সুৰটি ফুটি

শকুন্তলা ভুলি বাউল কৰিছে
বলকি বলকি গাই
কনেও ৰূপৰ উজ্জল মুৰতি
সপোনত নিতে পায় !

তুলসী গুৰিতে চাকি গছা জলে
ধিমিকি ধিমিকি নাচি,
শোকৰ গীতৰ ধ্বনি সুৰ গাঠে
সৰগৰ পৰী আহি।

বতাহে চেঙাই মন উকঙাই
আকাশে চকুলো টোকে।
চকোৰা পক্ষীয়ে শোক গীত গায়
সুঁৱৰি তাইকে নিতে।

মেঘে ঢেৰেকনি মাৰে গনি গনি
কান্দে বুকু ভুকুৱাই,
লুকালি লুকালি কতনো জীয়ৰী
বিশ্ব ব্ৰহ্ম কঁপুৱাই।

সূৰ্য কিৰণ জলত সোমাই
পিয়াপি বিচাৰে তোক
ঢৌত ভাঁহি ভাঁহি লুটি খাই আহি
ওভটে ওফন্দি মুখ।

এন্ধাৰ ৰাতিও বিজুলীক লই
ধুমুহাতো কঁপি কঁপি
সহস্ৰ তৰাই সহস্ৰ চকুৰে
চাই ৰাতি দিন খপি।

PLEASE HANDLE THE BOOK CAREFULLY.

বিপুল বিশ্বত কঁপনি উঠিছে
তোৰে কথা শুনি ভাবি
সাগৰ বিয়পি ঢোঁৱা উথলিছে
শোক হুমুনিয়া কাঢ়ি ।

ই যে হুমুনিয়া উঠি নিতে নিতে
বুকুৰ পোৰণি লই,
বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ড কৰিছে কলিয়া
থমকি থমকি ৰই ।

সেই তাপ তাপ তুঁহ জুই জলি
জাল্ব'ন জুই শিখা ।
বিশ্ব জুৰি আজ মৰুভূমি কৰি
পাবনে জীয়ৰী দেখা ?

পাবনে পাবনে কুঁহিমলা মোৰ
সচাঁ দেখা কৰবাত,
সৰগৰ পৰা মৰতত আনি
মোৰ প্ৰেম পাৰিজাত !

শাওণ শঁক ১৮৪৫

DISTRICT LIBRARY
CTION

অসম প্ৰতিভা - (ঐতিহাসিক নাটক)

অসমৰ সাহিত্য, সমাজ, ধৰ্ম্ম, ৰণকৌশল, ৰাজ্য পৰিচালনা আদিৰ গৌৰৱময় চিত্ৰ। পঢ়ি চাই অসমীয়াৰ সেই উজ্জ্বল অতীত যুগলৈ মন কৰক। শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰ, মাধৱ দেৱ, চিলাৰায়, নৰনাৰায়ণ আদি সমসাময়িক প্ৰতিভাবান লোক সকলৰ চৰিত্ৰ পাঠক।

খুঁৱলী কুঁৱলীঃ— (উপন্যাস) অসমীয়াৰ ঘৰুৱা চিত্ৰ।
বেচ ৸৹ আনা

প্ৰেমপাটঃ— (কবিতা) বেচ ৵৹ আনা
বুঁহিৰলাঃ— (কবিতা) বেচ ৵৹ আনা

শ্ৰীদৈৱচন্দ্ৰ তালুকদাৰ।
গুৱাহাটী
তলাশিল।

প্ৰকাশক— শ্ৰীউমেশ চন্দ্ৰ [illegible]

[illegible]

[illegible]